

Nyugat-Európai Országos Magyar Szervezetek Szövetsége (NYEOMSZSZ)

Bund Ungarischer Landesverbände in Westeuropa



NYEOMSZSZ - Dr. Kornél Klement, D-63128 Dietzenbach, Ringstr. 16.

Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma
Dr. Göncz Kinga – Külügyminiszter Asszony

H - 1027 Budapest
Bem rkp. 47.

Elnökhelyettes /
Stellvertreter Vorsitzender
Dr. Kornél Klement

Ringstr. 16.
D-63128 Dietzenbach
Fon: +49-6074-352-63
Fax: +49-6074-211-895
eMail: kornel.klement@nyeomszsz.org

2008.02.23.

Tárgy: Észrevételek Magyarország Külsókapcsolati Stratégia tervezetéhez

Tisztelt Dr. Göncz Kinga Külügyminiszter Asszony!

Köszönettel vettük a magyar Külügyminisztérium által kidolgozott és a kormány által 2007. október 31-én elfogadott Magyarország Külsókapcsolati Stratégiája tervezet megküldését. Az idő rövidsége miatt a november 20. konzultáción érdemben nem fejthettük ki véleményünket, ellenben megígértük, hogy a tervezet áttanulmányozása után írásban megküldjük állásfoglalásunkat. Ezt a feladatot az Integrációs és Kisebbségi Ügyek munkacsoportja látta el. Észrevételei és véleményezése alapján a NYEOMSZSZ álláspontját az alábbi pontokba összefoglalva küldjük meg.

Mindenekelőtt öröndetes, hogy a hivatalos magyar politika 17 évvel a rendszerváltozás után megfogalmazta Magyarország külpolitikai irányvonalait. Reálpolitikai érzékről tanúskodik, hogy Magyarország külpolitikáját az Európai Unió keretei között határozza meg. Tekintettel a többmillió magyar kisebbség helyzetének rendezetlenségére a Kárpát-medencei szomszédos államokban – de más vonatkozásban a nyugat-európai szórványban is – rendkívül fontos, hogy Magyarország mellé- és ne alárendelt szerepet játsszon. A mindenkor magyar kormány kezdeményezőleg lépjen fel és határozott elveket képviseljen az Európai Unión belül. Ezek egyike az őshonos kisebbség együttrendelkezési jogainak (közösségi jogok önkormányzati és regionális szinten) lefektetése és érvényesítésének elfogadtatása az európai elvek és gyakorlat megnevesítése révén.

A NYEOMSZSZ nagy hangsúlyt helyez a tervezetben megfogalmazott hármas tagoltságra (anyaországi, Kárpát-medencei és azon kívüli magyarság), nevezetesen arra, hogy a szórványban élő közösségeket a magyar nemzet részének tekinti.

Észrevételeink súlypontját szövetségünk célkitűzésének és jellegének megfelelően a következő két egymásra épülő témakör képezi:

1. A Nyugat-Európában élő szórványmagyarság helye és szerepe.
2. A Magyarországon túlmutató összmagyar nemzetpolitika megfogalmazása és megvalósítása.

Összefoglaló észrevételeinket azzal a négy fejezettel kapcsolatosan tesszük, melyek a Stratégia tartalmát és annak végrehajtását képezik:

- IV. Magyar nemzet, magyar identitás
- V. Stratégiai főirányok
- VI. Magyarország cselekvésének területei
- VII: A külsókapcsolati tevékenység intézményei, eszközei

IV. Magyar nemzet, magyar identitás

- ❑ Hiányoljuk a nyugat-európai ill. az egész Kárpát-medencén kívüli szórványmagyarság számbavételét.
A romániai magyar kisebbség után a nyugat-európai, ill. a többi földrészen élő magyar szórványok alkotják a magyar nemzet legnagyobb számú kisebbségét. A nyugati szórványmagyarság viszont rendelkezik kiépített intézményrendszerrel, amely sokszínűen összefogja és megfogalmazza a közösségekbe tömörült tagjainak érdekeit és érdeklődését, hozzájárul a magyar identitás megtartásához és lehetőséget nyújt annak megélésére és kiteljesedésére. Érdeklődésből és elkötelezettségből kifolyólag vannak helyi egyesületeik, cserkészcsapataik, tánccsoportjaik, hétvégi óvodáik és iskoláik, valamint kulturális és egyházi intézményeik.
- ❑ A nyugat-európai országok többségében országos szervezetek koordinálják a magyar jellegű munkát és képviselik mind a helyi, mind az egyetemes magyarság érdekeit. 2001 óta ez nemzetközi téren is megtörténik a Nyugat-Európai Országos Magyar Szervezetek Szövetsége (NYEOMSZSZ) által, amelyet 13 országos szövetség hozott létre és tart fenn.
- ❑ A Nyugat-Európában élő magyarság sohasem tagadta meg magyar identitását. Mint a múltban úgy most is a magyar nemzet szerves részének tekinti magát és sorsközösséget vállal a Kárpát-medencei magyarsággal. Ennek felismerése és intézményesítése következtében 2005-ben a NYEOMSZSZ felvételt kért és teljes jogú tagként befogadást kapott a Határon Túli Magyar Szervezetek Fórumába (HTMSZF).

V. Stratégiai főirányok

- ❑ A nyugat-európai szórványmagyarság sem a három főirányban, sem azok tartalmi kifejtésében nem szerepel.
Ezt részünkről a tervezet egyik hiányosságának tekintjük.
- ❑ Helyeseljük a második főirány egyik fejezetében azt a tételt, hogy „Magyarország szorgalmazza a nemzeti és etnikai kisebbségi közösségek és tagjaik jogainak érvényesítését, fejlődésük feltételeinek biztosítását, az európai elvekkel és gyakorlattal összhangban álló egyéni és közösségi autonómiák révén”.
Ezzel kapcsolatban szükségesnek tartjuk a fontossági sorrend tisztázását arra való tekintettel, hogyha ennek megvalósítása átmenetileg vagy tartósan más stratégiai tételekkel ütközne, pl. az egyes szomszédos országokkal történő együttműködés terén. Továbbá szorgalmazzuk, hogy a stratégia e fontos tétele kellő súllyal jusson kifejezésre nemzetközi viszonylatban is, így az Európai Unió viszonylatában.

VI. Magyarország cselekvésének területei

- ❑ Sajnálatos módon ez a fejezet még a „társadalom, kultúra, tudomány, oktatás” alcímben sem tér ki a nyugat-európai szórványmagyarságra ill. a Magyarországon túlmutató összmagyarságra.

VII. A külkapcsolati tevékenység intézményei, eszközei

- ❑ A tervezet nagyon szűkkörűen és egyoldalúan csak Magyarország gazdasági érdekeiről szól, amikor fontosnak ítéli a folyamatos és intenzív kapcsolattartást „a külföldön élő, dolgozó magyar állampolgárokkal.”
A magyarok száma Nyugat-Európában a rendszerváltozás, majd Magyarország Európai Unió csatlakozása óta rohamosan megemelkedett, pl. Hollandiában 1990-ben ötezerről 2007-ben tizenháromezerre nőtt a számuk. Az újonnan érkezők kezdettől fogva gond nélkül illeszkedtek ill. illeszkedhettek be a fennálló magyar szervezetekbe. Súrlódás nélkül alakult a további együttműködés. Az intézményrendszer fenntartása és működtetése sok helyen ma már elképzelhetetlen az új – akár ideiglenesen, akár véglegesen – bevándorló magyarok nélkül.
- ❑ Mivel az utolsó két évtizedben érkezett magyarok zöme fiatal és ideiglenesnek tekinti az ittlétét, nagyon fontosnak tartja a kapcsolattartást a magyar kultúrával. Visszatelepülésük egyik fontos záloga, hogy gyerekeik beszéljenek magyarul és legyen magyar honismeretük, valamint szellemi és kulturális kötődésük Magyarországhoz ill. a Kárpát-medencéhez. Ezt az igényt jelzi az

egyre több megalakuló hétvégi magyar óvoda és iskola, ahova a szülők nagy távolságok áthidalásával is elviszik gyerekeiket.

- ❑ A nyugati magyar intézményrendszer – néhányan államot kivéve – teljesen mértékben önkéntes és egyéni áldozatvállalási alapon működik. Az intézményrendszer fenntartása, a magyar identitás és nemzeti tudat megőrzése és fejlesztése érdekében Magyarország anyagi felelősségvállalása jó, áldásos és hasznos befektetés lenne.
- ❑ Kiemelten fontosnak tartjuk a nemzetpolitika írásban történő megfogalmazását és minden érintett fél által történő elfogadását.
Ezt a sokéves mulasztást ez a jelen stratégiatervezet sem pótolja. A NYEOMSZSZ régóta szorgalmazza a magyar nemzet közép- és hosszú távú jövőképének kidolgozását.
- ❑ A nyugat-európai – és az egész világon élő – szóránymagyarság számára sürgősnek és kiemelten fontosnak tartjuk egy összefogó és szolgáltató kulturális intézményrendszer létrehozását.
- ❑ Az összmagyarság számára szükséges egy érdekegyeztető és összehangoló politikai csúcsszervezet létrehozása.
- ❑ Helyeselnénk, amennyiben a határon túli magyar kisebbségi ügyek közvetlenül a parlament hatáskörébe tartoznának.

Örülénk, ha észrevételeinkkel hozzájárulnánk az átfogó Magyarország Külszervezeti Stratégiájának kialakításához.

Továbbá javasoljuk egy bilaterális szakbizottság létrehozását a Külügyminisztérium és a NYEOMSZSZ közreműködésével, melynek feladta – a nyugati-európai szóránymagyarság specifikus életkörülményeit és az azokból fakadó nehézségeket figyelembe véve – egy átfogó terv és a gyakorlati teendők kidolgozása, a kapcsolattartás jogi alapokra helyezése és intézményesítése, majd ezeknek szervezett keretek közti alkalmazása. Ez a szakbizottság adott esetben kibővíthető a többi földrész szóránymagyarságát összefogó csúcsszervezettel.

Tisztelettel

s.k.

Deák Ernő
(elnök, Bécs)

s.k.

Bihari Szabolcs
(alelnök, Stockholm)

s.k.

ifj. dr. Klement Kornél
(alelnök, Frankfurt)